
INKOOP- EN AANBESTEDINGSBELEID
GEMEENTE VALKENBURG AAN DE GEUL 2017

INHOUD

INLEIDING	3
1. DEFINITIES	4
2. BEVOEGDHEDEN EN DOELSTELLINGEN	5
2.1 BEVOEGDHEDEN	5
2.2 DOELSTELLINGEN	5
3. JURIDISCHE UITGANGSPUNTEN	7
3.1 ALGEMEEN JURIDISCH KADER	7
3.2 UNIFORME DOCUMENTEN	7
3.3 ALGEMENE BEGINSELEN VAN HET AANBESTEDINGSRECHT	7
3.4 OPDRACHTEN ONDER DE DREMPELWAARDEN	8
3.5 MANDAAT EN VOLMACHT	8
3.6 AFWIJKINGSBEVOEGDHEID	8
3.7 SOCIALE DIENSTEN EN ANDERE SPECIFIEKE DIENSTEN	8
3.8 KLACHTENREGELING	9
3.8.1 KLACHTAFHANDELING BIJ AANBESTEDEN	9
3.8.2 DEFINITIES	9
3.8.3 WIE KUNNEN KLACHTEN INDIENEN, WAAROVER EN WAAR?	10
3.8.4 STANDAARD VOOR KLACHTAFHANDELING BIJ AANBESTEDINGEN	10
3.8.5 COMMISSIE VAN AANBESTEDINGSEXPERTS	10
3.8.6 BEHANDELING KLACHT	10
3.8.7 STATUS ADVIES	10
3.8.8 PUBLICATIE ADVIES	11
3.8 INKOOPVOORWAARDEN	11
3.8.1 ALGEMENE INKOOPVOORWAARDEN GEMEENTE VALKENBURG AAN DE GEUL 2017	11
3.8.2 GEMEENTELIJKE INKOOPVOORWAARDEN BIJ IT (GIBIT) VALKENBURG AAN DE GEUL 2017	11
3.8.3 INKOOPVOORWAARDEN BIJ 'WERKEN'	11
3.9 DIGITAAL FACTUREREN	12
3.9.1 JURIDISCH KADER	12
3.9.2 KERNELEMENTEN	12
4. ETHISCHE EN IDEELE UITGANGSPUNTEN	13
4.1 INTEGRITEIT	13
4.1.1 BESTUURLIJKE EN AMBTELIJKE INTEGRITEIT	13
4.1.2 INTEGRITEIT ONDERNEMERS	13
4.2 DUURZAAM INKOPEN	13
4.2.1 ALGEMEEN	13
4.2.2 MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORDE INKOOP	14
4.2.3 INNOVATIE	14

5. ECONOMISCHE UITGANGSPUNTEN	15
5.1 PRODUCT- EN MARKTANALYSE	15
5.2 ONAFHANKELIJKHEID EN KEUZE VOOR ONDERNEMERSRELATIE	15
5.2.1 ONAFHANKELIJKHEID	15
5.2.2 ONDERNEMERSRELATIE	15
5.3 LOKALE ECONOMIE EN MKB	15
5.3.1 LOKALE ECONOMIE	15
5.3.2 MIDDEN- EN KLEINBEDRIJF	16
5.3.3 LOCAL RETURN OF INVESTMENT	16
5.4 SAMENWERKINGSVERBANDEN	16
5.5 BEPALEN VAN DE INKOOPPROCEDURE	16
5.5.1 OPDRACHTEN	16
5.5.2 WAARDE VAN DE OPDRACHT	17
5.5.3 INKOOPPROCEDURE	17
5.6 BESTUURLIJK AANBESTEDEN BIJ ZORG- EN WELZIJNSDIENSTEN	19
5.6.1 VOORBEREIDEN	19
5.6.2 ONDERHANDELEN	19
5.6.3 CONTRACTEREN EN UITVOEREN	19
5.6.4 STATUS ONDER DE GEWIJZIGDE AANBESTEDINGSWET 2012	19
5.7 RAMING EN FINANCIËLE BUDGET	20
5.8 EERLIJKE MEDEDINGING EN COMMERCIËLE BELANGEN	20
6. ORGANISATORISCHE UITGANGSPUNTEN	21
6.1 INKOOPPROCES	21
6.2 INKOOP IN DE ORGANISATIE	21
6.3 VERANTWOORDELIJKEN	22
6.4 CONTRACTBEHEER EN -MANAGEMENT	22
6.4.1 CONTRACTBEHEER	22
6.4.2 CONTRACTMANAGEMENT	22
6.4.3 DOEL	23

INLEIDING

De gemeente Valkenburg aan de Geul streeft te allen tijde naar (verdere) professionalisering van haar inkoop- en aanbestedingspraktijk. Europese en nationale wet- en regelgeving is hierbij de basis. Deze regelgeving verdient aanvullend beleid, in deze op gemeentelijk niveau.

De achtergrond van het beleid en regelgeving is het streven naar eerlijke mededinging binnen de Europese interne markt.

Dit komt tot uitdrukking in de Europese Richtlijnen ‘gunnen van overheidsopdrachten (2014/24/EU)’, ‘gunnen van opdrachten water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten (2014/25/EU)’ en ‘gunnen van concessieopdrachten (2014/23/EU)’. De (nieuwe) aanbestedingsrichtlijnen hebben tot doel de doeltreffendheid en efficiëntie van de overheidsaanbestedingen te vergroten. Daarnaast stellen de richtlijnen aanbesteders in staat om overheidsopdrachten beter te gebruiken om strategische, maatschappelijke doelen te bereiken (onder meer milieu, innovatie, werkgelegenheid (SROI), maatschappelijke integratie (LROI), duurzaamheid). De basisprincipes van de richtlijnen zijn voor het overige niet gewijzigd, maar hebben wel een flexibelere invulling gekregen. De Europese regelgeving is geïmplementeerd in de nationale regelgeving, Aanbestedingswet 2012, welke op 1 juli 2016 uiteindelijk in werking is getreden.

De voortdurende professionalisering van de aanbestedingspraktijk in de gemeente Valkenburg aan de Geul is niet enkel een kwestie van het naleven van (Europese en nationale) wet- en regelgeving. Aanvullend beleid op gemeentelijk niveau is noodzakelijk en gewenst. In het inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt het inkoopproces inzichtelijk en transparant door de doelstellingen, uitgangspunten en kaders te schetsen, waarbinnen inkoop binnen de gemeente Valkenburg aan de Geul plaatsvindt. Inkoop vindt plaats in een dynamische omgeving. De gemeente Valkenburg aan de Geul wenst tijdig te kunnen anticiperen op gewenste en noodzakelijke verbeteringen in de inkoopprocessen.

Het beleid hiertoe sluit zoveel mogelijk aan bij het algemene beleid van de gemeente Valkenburg aan de Geul. Dit beleid dient als actualisatie van en treedt na publicatie in de plaats van het ‘inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Valkenburg aan de Geul 2014’. Op aanbestedingsprocedures waarmee reeds een aanvang is gemaakt voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze beleidsregels blijven de ‘Beleidsregels aanbestedingen gemeente Valkenburg aan de Geul 2014’ van toepassing. Na inwerkingtreding van onderhavig beleid per 01 januari 2018 en in geval van een aanvullende opdracht (meerwerk) wordt verleend waarvan de oorspronkelijke opdracht is verleend volgens de Nadere aanbestedingsregels, dan dient de aanvullende opdracht volgens de nieuwe beleidsregels aanbestedingen te worden verleend.

Dit beleid kan worden aangehaald als: ‘inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Valkenburg aan de Geul 2017’.

1. DEFINITIES

In dit inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt verstaan onder:

Contractant	De in de overeenkomst genoemde wederpartij van de gemeente Valkenburg aan de Geul.
Diensten	Diensten als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012 ¹ .
Gemeente	Gemeente Valkenburg aan de Geul, zetelend Geneindestraat 4, 6301 HC, te Valkenburg, met correspondentieadres postbus 998, 6300 AZ Valkenburg.
Inkoop	(Rechts)handelingen van de gemeente gericht op de verwerving van werken, leveringen of diensten en die een of meerdere facturen van een ondernemer met betrekking tot bedoelde werken, leveringen of diensten tot gevolg hebben.
Leveringen	Leveringen als bedoeld in artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012.
Lokale ondernemer	ondernemers die daadwerkelijk een vestiging hebben binnen de gemeente.
MKB	Midden- en kleinbedrijf; bedrijven met minder dan 100 werknemers
Offerte	Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.
Offerteaanvraag	Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de gemeente voor te verrichten prestaties of een (nationale of Europese) aanbesteding, conform de Aanbestedingswet 2012 en de Europese aanbestedingsrichtlijnen ² .
Ondernemer	Een aannemer, leverancier of dienstverlener.
SROI	Social return on investment
LROI	Local return of/on investment
Werken	Werken als bedoeld in artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012.

---

¹ Wet van 1 november 2012, houdende nieuwe regels omtrent aanbestedingen (Aanbestedingswet 2012)

² Europese Richtlijnen 'gunnen van overheidsopdrachten (2014/24/EU)', 'gunnen van opdrachten water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten (2014/25/EU)' en 'gunnen van concessieopdrachten (2014/23/EU)'.

2. BEVOEGDHEDEN EN DOELSTELLINGEN

2.1 BEVOEGDHEDEN

Een nota inkoop- en aanbestedingsbeleid heeft een kader stellend karakter, waarmee de bevoegdheid tot vaststelling, gelet op de dualisering, een taak van de gemeenteraad is. In dit beleid worden de kaders gesteld waarbinnen het college het aanbestedingsbeleid moet uitvoeren.

Met de dualisering zijn de begrotingsuitvoering, het bewaken van de financiële positie en de rechtmatige, doeltreffende en doelmatige besteding grotendeels taken van het college van burgemeester en wethouders geworden. Het college moet hierbij nadrukkelijk de door de gemeenteraad gestelde kaders in acht nemen.

Als zodanig blijkt dit ook uit de Gemeentewet. De verordening ex artikel 212 Gemeentewet geeft in belangrijke mate de taakverdeling tussen de gemeenteraad en het college weer: "De raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast." Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

De gemeenteraad bepaalt aldus de uitgangspunten voor het financiële beleid, het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie. Het college zal aan deze uitgangspunten een nadere (beheersmatige) uitwerking moeten geven.

Dit geldt evenzeer voor het vastleggen (bij besluit) van de interne regels voor de inkoop en aanbesteding van leveringen, diensten en werken.

Feitelijk draagt het college zorg voor het vastleggen van de beleidsuitgangspunten met betrekking tot de inkoop en de aanbesteding van werken, leveringen en diensten in een nota. Deze wordt uiteindelijk ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. Het college is daarop verplicht om interne regels vast te leggen hoe het vastgestelde beleid uit te voeren.

2.2 DOELSTELLINGEN

De gemeente wil met dit inkoop- en aanbestedingsbeleid de volgende doelstellingen nastreven en/of realiseren;

- 1. Rechtmatig en doelmatig Inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.**
De gemeente leeft daartoe bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid na. Daarnaast koopt de gemeente efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven moeten daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel. De kosten staan in redelijke verhouding tot de opbrengsten en het beheersen en verlagen van de gemeentelijke middelen staan centraal. De gemeente houdt daarbij in het oog dat er voldoende toegang is voor ondernemers tot gemeentelijke opdrachten.
- 2. Een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele inkoper en opdrachtgever zijn.**
Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met inkoop. Continu wordt geïnvesteerd in inhoudelijke kennis over de in te kopen werken, leveringen en diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in een betrokkenheid bij de inkoopambitie, slagvaardige besluit- vorming, adequaat risicomangement, vertrouwen in de contractant en in wederzijds respect tussen de gemeente en de contractant. De gemeente spant zich in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de ondernemer voor zover die nodig zijn in het kader van het inkoopproces.
- 3. Inkopen tegen de meest optimale (integrale) prijskwaliteit verhouding.**
Bij het inkopen van werken, leveringen en diensten kan de gemeente ook interne en andere (externe) gemeentelijke kosten betrekken bij de afweging. Ook de kwaliteit van de in te kopen werken, leveringen en diensten speelt een belangrijke rol.

4. **Een continue positieve bijdrage leveren aan het gehele prestatieniveau van de gemeente.**
Inkoop moet tenslotte ondersteunend zijn aan het gehele prestatieniveau van de gemeente en daar direct en voortdurend aan bijdragen. De concrete doelstellingen van inkoop zijn daarbij steeds rechtstreeks afgeleid van de gemeentelijke doelstellingen.
5. **De gemeente stelt een administratieve lastenverlichting voor zowel zichzelf als voor ondernemers voorop.**
Zowel de gemeente als ondernemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het inkoopproces. De gemeente verlicht deze lasten door bijvoorbeeld proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt inkoopproces uit te voeren. Concreet kan de gemeente hiertoe digitaal inkopen (en aanbesteden). De gemeente maakt, waar mogelijk en gewenst, gebruik van de uniforme eigen verklaring.
6. **Dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid sluit zoveel mogelijk aan op het algemene beleid van de gemeente.**
In het bijzonder sluit het beleid aan op het volgende gemeentelijke beleid/thema's als 'duurzaamheid' en 'maatschappelijke betrokkenheid'.

Om deze doelstellingen te realiseren zijn juridische, ethische en ideële, economische en organisatorische uitgangspunten vastgelegd in dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid. Deze uitgangspunten zijn in de volgende hoofdstukken uitgewerkt. Het onderhavige inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt nader uitgewerkt in onderliggend uitvoeringsreglement (Inkoop- en aanbestedingsbeleid Valkenburg aan de Geul 2017, uitvoeringsreglement).

3. JURIDISCHE UITGANGSPUNTEN

3.1 ALGEMEEN JURIDISCH KADER

De gemeente leeft de relevante wet- en regelgeving na. Uitzonderingen op (Europese) wet- en regelgeving zullen door de gemeente restrictief worden uitgelegd en toegepast. Dit om te voorkomen dat het toepassingsbereik van deze wet- en regelgeving wordt uitgehold. De voor de inkoop- en aanbestedingspraktijk meest relevante wet- en regelgeving komt voort uit:

- Europese aanbestedingsrichtlijnen: - richtlijn 2014/24/EU voor de klassieke sectoren (werken, leveringen en diensten), - richtlijn 2014/25/EU voor de speciale sectoren (zoals water, energie en transport), - richtlijn 2014/23/EU voor concessies;
- Aanbestedingswet 2012, inclusief algemene maatregelen van bestuur (Aanbestedingsbesluit);
- Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- Gemeentewet;
- Wet Bevordering Integriteitbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Wet BIBOB);
- Burgerlijk Wetboek.

3.2 UNIFORME DOCUMENTEN

De gemeente streeft er naar om uniforme documenten te hanteren, tenzij toepassing hiervan niet toegestaan, mogelijk, noodzakelijk of wenselijk is. Uniformiteit in de uitvoering draagt er aan bij dat ondernemers weten waar ze aan toe zijn en niet telkens, per opdracht, met verschillende procedureregelingen geconfronteerd worden.

Onder de binnen de gemeente toe te passen uniforme documenten zijn ten minste te verstaan:

- Aanbestedingsreglement Werken 2016 (ARW 2016);
- Uniform Aanbestedingsreglement;
- Advies klachtafhandeling bij aanbesteden, uniforme klachtenregeling;
- Gids Proportionaliteit, eerste herziening april 2016;
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Valkenburg aan de Geul 2017;
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Valkenburg aan de Geul 2017, uitvoeringsreglement;
- Algemene inkoopvoorwaarden gemeente Valkenburg aan de Geul 2017.

3.3 ALGEMENE BEGINSELEN VAN HET AANBESTEDINGSRECHT

Het Europese aanbestedingsrecht is gebaseerd op vier algemene beginselen:

1. Non-discriminatie: verbod op het maken van onderscheid naar nationaliteit;
2. Gelijke behandeling: gelijke omstandigheden mogen niet verschillend worden behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Ook verkapte of indirecte discriminatie is verboden;
3. Transparantie: de gevolgde procedure dient navolgbaar (en dus controleerbaar) te zijn. Vooraf moet met een voor iedereen leesbare beschrijving duidelijk zijn wat er verwacht wordt. Beslissingen moeten duidelijk worden gemotiveerd;
4. Proportionaliteit: technische specificatie, uitsluitingsgronden, geschiktheidseisen, selectie- en gunningscriteria moeten relevant zijn en in verhouding staan tot de aard en omvang van de opdracht;

Vornoemde beginselen worden vergezeld van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (ABBB, waaronder ten minste te verstaan het gelijkheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel). Desgewenst is het beginsel van wederzijdse erkenning van toepassing: diensten en goederen uit andere lidstaten van de Europese Unie moeten worden toegelaten voor zover die diensten en goederen op gelijkwaardige kunnen voorzien in de legitieme behoefte(s) van de gemeente.

3.4 OPDRACHTEN ONDER DE DREMPELWAARDEN

Europese aanbestedingsprocedures voldoen minimaal aan de onder 3.3 genoemde beginselen. Voor procedures waarvoor in beginsel geen Europese procedure hoeft te worden doorlopen (*opdrachten onder de Europese drempelwaarde(n)*), geldt een extra vereiste, te weten een objectieve toets naar het grensoverschrijdend belang.

Grensoverschrijdend belang wordt aanwezig geacht, wanneer overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten de interesse kunnen wekken van buiten Nederland gevestigde ondernemers. Voorafgaand aan de inkoop vindt een objectieve toets plaats of sprake is van een enig grensoverschrijdend belang. Dit kan blijken uit een uit te voeren marktanalyse, waarbij gekeken kan worden naar de waarde van de opdracht, de aard van de opdracht en de locatie waar een opdracht wordt uitgevoerd.

Bij overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang dienen de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht te worden toegepast, in het bijzonder het beginsel van gelijke behandeling en het transparantiebeginsel.

Daarnaast moet een aanbestedende dienst bij opdrachten onder de drempel met een duidelijk grensoverschrijdend belang een passende mate van openbaarheid garanderen. Een passende mate van openbaarheid wordt verondersteld bij plaatsing van de aankondiging op de website van de gemeente en/of plaatsing in nationale/regionale/lokale media en/of plaatsing in de Staatscourant en/of ander gebruikelijk platform, op zodanige wijze dat geïnteresseerde ondernemingen in andere lidstaten hun belangstelling kunnen tonen.

3.5 MANDAAT EN VOLMACHT

Inkoop vindt binnen de gemeente plaats met inachtneming van de vigerende mandaat- en volmachtregeling. De gemeente wil slechts gebonden zijn aan verbintenissen en verplichtingen op basis van rechtsgeldige besluitvorming en civielrechtelijke vertegenwoordiging.

In het mandaatregister is opgenomen wie er bevoegd is rechtshandelingen namens de gemeente te verrichten en de gemeente te binden aan een derde.

3.6 AFWIJKINGSBEVOEGDHEID

Afwijkingen van dit inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn slechts mogelijk en toegestaan op basis van een deugdelijk gemotiveerd besluit van het college van burgemeester en wethouders en voor zover een en ander op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is.

Het voorstel tot afwijking dient altijd voorzien te zijn van het (mede)advies van de beleidsmedewerker gemeentelijke eigendommen & inkoop.

3.7 SOCIALE DIENSTEN EN ANDERE SPECFIEKE DIENSTEN

Tot de inwerkingtreding van de gewijzigde Aanbestedingswet bestonden de zogenaamde 2b-diensten. Voor de aanbesteding van deze diensten gold een verlicht regime. Voor veel diensten die voorheen werden geschaard onder de 2b-diensten geldt onder de nieuwe wet- en regelgeving het normale aanbestedingsrecht. Dit is anders voor de zogenoemde sociale diensten en andere specifieke diensten. Voor deze diensten geldt tegenwoordig een vereenvoudigde Europese procedure, gezien de beperkte grensoverschrijdende dimensie van deze diensten. Enkele voorbeelden van deze diensten zijn diensten op het gebied van de gezondheidszorg, maatschappelijke dienstverlening, administratiediensten en (enkele) juridische diensten.

3.8 KLACHTENREGELING

Tussen aanbestedende diensten en (deelnemende) ondernemers aan een aanbestedings- of offerteprocedure kan discussie of ontevredenheid ontstaan over het verloop van de procedure. Een en ander kan uitmonden in een klacht en uiteindelijk in (juridische) procedure. De gemeente Valkenburg aan de Geul streeft ernaar in onderling overleg tot een oplossing te komen. Getracht wordt een gang naar de rechter te voorkomen.

Elke ondernemer en/of brancheorganisatie kan een klacht bij de gemeente Valkenburg aan de Geul indienen aangaande een (een gedeelte van een) concrete aanbesteding, op de in de aanbestedingsdocumenten opgenomen wijze. De gemeente Valkenburg aan de Geul zal de klacht zo snel mogelijk be-/afhandelen.

Dit laat onverlet de mogelijkheid van de ondernemer en/of brancheorganisatie om zich (alsnog) te wenden tot enige bevoegde rechter (in kort geding) of de Commissie van Aanbestedingsexperts.

De gemeente Valkenburg aan de Geul hanteert de klachtenregeling ter uitvoering van de Klachtenafhandeling bij Aanbesteden als onderdeel van de Aanbestedingswet 2012.

3.8.1 klachtafhandeling bij aanbesteden

Een ondernemer kan gebruik maken van deze klachtenregeling, maar is hiertoe niet verplicht. Het recht om een klacht middels een gerechtelijke procedure aanhangig te maken bij de bevoegde rechter geldt onverkort. Indien een ondernemer zowel een klacht heeft ingediend als een gerechtelijke procedure is gestart, dan wordt de behandeling van de klacht opgeschort tot na de uitspraak van de rechter.

Een ingediende klacht zet onderhavige aanbestedingsprocedure niet stil. Gemeente Valkenburg aan de Geul kan evenwel besluiten tot opschorting van de aanbestedingsprocedure.

Het advies Klachtafhandeling bij aanbesteden maakt deel uit van het flankerend beleid bij de Aanbestedingswet 2012. De toepassing van het advies is niet verplicht, maar de Commissie van Aanbestedingsexperts neemt geen klachten in behandeling die niet eerst zijn ingediend bij de aanbestedende dienst. Het al dan niet van toepassing verklaren van de standaard laat overigens onverlet dat ondernemers ook klachten kunnen indienen op basis van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) bij aanbestedende diensten die bestuursorgaan zijn in de zin van deze wet.

3.8.2 definities

In het kader van de klachtenregeling gelden de volgende definities:

Aanbestedingsdeskundige:	een onafhankelijke deskundige die namens het KMA een Klacht vertrouwelijk in behandeling neemt en daarover adviseert.
Klacht:	een tijdige en gemotiveerde uiting van ontevredenheid met een corrigerend of afwijzend karakter inzake onderhavige aanbesteding of een onderdeel daarvan.
KMA:	Klachtenmeldpunt Aanbesteden van Conducto B.V.
Ondernemer:	geïnteresseerde ondernemers, (potentiële) inschrijvers en gegadigden, onderaannemers van (potentiële) inschrijvers en gegadigden, brancheorganisaties en branche gerelateerde adviescentra van ondernemers die belang hebben bij de verwerving van onderhavige overheidsopdracht.

Het advies Klachtafhandeling bij aanbesteden bestaat uit:

- een standaard voor klachtafhandeling door aanbestedende diensten en ondernemers en;
- uit een Commissie van Aanbestedingsexperts.

De standaard voor klachtafhandeling biedt de gemeente Valkenburg aan de Geul een handvat om klachten zelfstandig op zorgvuldige wijze te kunnen afhandelen. De Commissie van Aanbestedingsexperts hanteert bij de behandeling van klachten een eigen reglement.

3.8.3 wie kunnen klachten indienen, waarover en waar?

Klachten over aanbestedingsprocedures kunnen zowel door ondernemers, collectieven van ondernemers (zoals MKB-Nederland) als door aanbestedende diensten worden ingediend. Een klacht moet betrekking hebben op een specifieke aanbesteding en kan zowel voorafgaand aan, tijdens, als na afloop van een aanbestedingsprocedure worden ingediend. De klachten kunnen zowel betrekking hebben op het doen of nalaten van een ondernemer of een aanbestedende dienst bij een specifieke aanbesteding. Ook kan geklaagd worden over het optreden van een aanbestedende dienst dat inbreuk maakt op de voor aanbestedingen geldende beginselen van transparantie, non-discriminatie, gelijke behandeling en proportionaliteit. Een ondernemer dient zijn klacht in bij het klachtenmeldpunt van een aanbestedende dienst en/of bij de Commissie van Aanbestedingsexperts.

3.8.4 standaard voor klachtafhandeling bij aanbestedingen

De standaard voor klachtafhandeling maakt deel uit van het advies Klachtafhandeling bij aanbesteden. Bij toepassing van de standaard voor klachtafhandeling verdient het aanbeveling in het aanbestedingsdocument duidelijk te vermelden waar een ondernemer klachten kan indienen en hoe de klachtprocedure verloopt. Het meldpunt moet als aanspreekpunt voor ondernemers binnen een aanbestedende dienst onafhankelijk zijn. Dit betekent dat de personen die deelnemen niet betrokken mogen zijn (geweest) bij de aanbesteding waarover wordt geklaagd. De samenstelling van het meldpunt kan daarom per aanbesteding wisselen.

3.8.5 Commissie van Aanbestedingsexperts

De minister van Economische Zaken heeft een Commissie van Aanbestedingsexperts ingesteld die tot doel heeft onafhankelijk advies te geven over klachten met betrekking tot aanbestedingsprocedures dan wel daarbij een bemiddelende rol te spelen. Deze commissie is ingesteld bij instellingsbesluit van 4 maart 2013 (Besluit van de Minister van Economische Zaken van 4 maart 2013, nr. WJZ / 3008668, tot instelling van de Commissie van Aanbestedingsexperts (Instellingsbesluit Commissie van Aanbestedingsexperts). Het kader waarbinnen de Commissie van Aanbestedingsexperts een klacht behandelt, is neergelegd in het advies Klachtafhandeling bij aanbesteden. De Commissie van Aanbestedingsexperts heeft bij reglement nadere regels vastgesteld.

3.8.6 behandeling klacht

~~De Commissie van Aanbestedingsexperts bestaat uit een voorzitter en een vicevoorzitter. Bij de behandeling van een klacht kan de Commissie van Aanbestedingsexperts ondersteuning vragen van diverse experts uit de aanbestedingspraktijk. Klachten kunnen aan de Commissie van Aanbestedingsexperts worden voorgelegd in het geval de klager niet tevreden is over de klachtafhandeling bij de aanbestedende dienst. ondernemers wordt aanbevolen een klacht altijd eerst te richten aan de organisatie waarover wordt geklaagd. Een ondernemer legt een klacht pas voor aan de Commissie van Aanbestedingsexperts nadat de aanbestedende dienst daarop heeft beslist, dan wel in gebreke blijft om daarop binnen redelijke tijd een beslissing te nemen of indien geen klachtenmeldpunt is ingesteld.~~

3.8.7 status advies

Uitspraken van de Commissie van Aanbestedingsexperts zijn niet-bindend. Betrokken partijen hoeven het advies niet over te nemen en behouden te allen tijde het recht om het geschil aan de civiele rechter voor te leggen. Adviezen van de Commissie van Aanbestedingsexperts kunnen bij een geschil voor de rechter zwaar meewegen. Het is daarom verstandig dat de partijen een advies niet zomaar negeren. U kunt als aanbestedende dienst de aanbestedingsprocedure tijdens de klachtafhandeling opschorten, maar u bent daartoe niet verplicht. De Commissie van Aanbestedingsexperts heeft geen bevoegdheid om een aanbestedingsprocedure op te (laten) schorten.

3.8.8 publicatie advies

De Commissie van Aanbestedingsexperts kan uitspraken die van belang zijn voor de aanbestedingspraktijk (met leereffect) geanonimiseerd publiceren. Met voorafgaande toestemming kunnen de namen van betrokken partijen openbaar worden gemaakt.

3.8 INKOOPVOORWAARDEN

3.8.1 Algemene Inkoopvoorwaarden gemeente Valkenburg aan de Geul 2017

De gemeente Valkenburg aan de Geul verklaart in de basis op elke offerteaanvraag en overeenkomst met betrekking tot leveringen en diensten de 'Algemene Inkoopvoorwaarden gemeente Valkenburg aan de Geul 2017' (verder AIV) van toepassing.

Afwijking van de AIV is slecht mogelijk, indien partijen dit uitdrukkelijk en schriftelijke met elkaar overeenkomen.

Indien een bepaling van de AIV nietig is of vernietigd wordt, zullen de overige bepalingen van kracht blijven en treden partijen in overleg teneinde een nieuwe bepaling (of bepalingen) ter vervanging van de nietige of vernietigde bepaling(en) overeen te komen, waarbij zoveel mogelijk het doelen de strekking van de nietige of vernietigde bepaling(en) in acht worden genomen.

Door het indienen van de een offerte of een inschrijving wijst de inschrijvende partij uitdrukkelijk de toepasselijkheid van de eventuele eigen algemene voorwaarden af.

3.8.2 Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT) Valkenburg aan de Geul 2017

Vanuit het programma Digitale Agenda 2020 zijn Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT) opgesteld. Het doel hiervan is om te komen tot het professionaliseren van het ICT-opdrachtgeverschap en het realiseren van een set uniforme ICT-inkoopvoorwaarden inclusief handreikingen, modelcontracten, bestekteksten en andere hulpmiddelen.

IT(C) neemt een steeds grotere plaats in binnen organisaties, zo ook binnen de gemeente Valkenburg aan de Geul. GIBIT wordt als zodanig per 2017 opgenomen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid en te gebruiken voor inkoop van producten en/of diensten op het gebied van ICT.

Toepassing en gebruik van GIBIT vergt maatwerk. GIBIT en bijbehorende hulpmiddelen worden ontsloten via de website van de VNG en KING (<https://www.kinggemeenten.nl/GIBIT>).

3.8.3 Inkoopvoorwaarden bij 'werken'

De algemene inkoopvoorwaarden als voornoemd zijn, behoudens uitzondering, niet van toepassing bij de aanbesteding en contractering van 'werken'. Veelal worden bij 'werken' de algemeen geldende voorwaarden, zoals bij het Aanbestedingsreglement Werken (ARW) de Uniforme Administratieve Voorwaarden (2012 of UAV-GC 2005).

De toepasselijkheid van deze voorwaarden dient, gelijk vorenstaand, bij aanvang van enige procedure kenbaar te worden gemaakt.

3.9 DIGITAAL FACTUREREN

Vanaf november 2018 zijn alle overheden verplicht bij inkoopovereenkomsten e-facturen te kunnen ontvangen en verwerken. De gemeente Valkenburg aan de Geul dient hiervoor, wellicht nog, de benodigde voorzieningen te treffen.

3.9.1 Juridisch kader

Op 13 juli 2010 is de Richtlijn 2010/45 over BTW en factureringsregels vastgesteld. Deze stelt de BTW voor elektronische facturen gelijk aan die van papieren facturen. Hierdoor wordt de drempel om e-Facturen te gebruiken verlaagd.

Op 15 april 2014 is richtlijn 2014/55/EU inzake elektronische facturering voor overheidsopdrachten in werking getreden. De richtlijn verplicht lidstaten om de bepalingen uit de richtlijn uiterlijk op 27 november 2018 in nationale wetgeving omgezet te hebben. Uiterlijk 27 november 2018 moeten decentrale overheden in Nederland volgens de richtlijn al hun facturen voor de uitvoering van overheidsopdrachten elektronisch factureren.

3.9.2 Kernelementen

In artikel 6 richtlijn 2014/55 staan kernelementen voor een e-factuur waaraan voldaan moet worden. Het is bijvoorbeeld verplicht om informatie over kortingen en toeslagen in de e-factuur op te nemen, evenals de leveringsdetails en informatie over de begunstigde van betaling. Ook moet bijvoorbeeld verplicht in de e-factuur opgenomen worden:

- proces en factuurkenmerken;
- de factuurperiode;
- informatie over de verkoper, de koper, de begunstigde van betaling en de fiscaal vertegenwoordiger van de verkoper;
- verwijzing naar de overeenkomst;
- betalingsinstructies.

De gemeente dient hiertoe standaarden te implementeren in haar systemen. Deze standaarden zijn inmiddels vastgesteld. De gemeente zorgt voor tijdige implementatie en in werking treding. Voor zover hier afzonderlijke besluitvorming dient plaats te vinden, zal dit eveneens voortijdig plaatsvinden.

4. ETHISCHE EN IDEELE UITGANGSPUNTEN

4.1 INTEGRITEIT

Bij het vergeven van opdrachten heeft de gemeente te maken met integriteitsaspecten aan zowel opdrachtgeverskant als opdrachtnemerskant. De gemeente wenst als betrouwbare en integere opdrachtgever te handelen. Tevens wil de gemeente te maken hebben met betrouwbare en integere opdrachtnemers. In de Aanbestedingswet 2012 is bepaald dat een aanbestedende dienst passende maatregelen neemt om fraude, bevoordeling, corruptie en belangenconflicten tijdens een aanbestedingsprocedure doeltreffend te voorkomen, te onderkennen en op te lossen, om vervalsing van mededinging te vermijden, de transparantie van de procedure te waarborgen en gelijke behandeling van alle ondernemers te verzekeren. Dit blijkt onder meer uit:

4.1.1 bestuurlijke en ambtelijke integriteit

De gemeente heeft hoog in het vaandel dat haar bestuurders en ambtenaren integer handelen. De bestuurders en ambtenaren houden aan de vastgestelde gedragscodes. Zij handelen zakelijk en objectief en nemen passende maatregelen ter voorkoming van fraude, bevoordeling, corruptie en belangenconflicten. Hiermee wordt naleving van de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht verzekerd.

4.1.2 integriteit ondernemers

De gemeente wenst enkel zaken te doen met integere ondernemers, welke zich niet bezighouden met criminele of illegale of frauduleuze activiteiten/praktijken. Toetsing van de integriteit van de ondernemer is bij inkoop en aanbesteding in beginsel mogelijk, bijvoorbeeld door toepassing van de zogenaamde uitsluitingsgronden of het hanteren van het 'uniforme Europese Aanbestedingsdocument'.

4.2 DUURZAAM INKOPEN

De rijksoverheid heeft de ambitie geformuleerd om alle diensten en producten 100% duurzaam in te kopen. De gemeente had de ambitie in 2015 volledig duurzaam in te kopen. Deze ambitie blijft onverminderd bestaan, doch de termijn is verlengd tot 2020.

4.2.1 algemeen

Duurzaam inkopen wenst de gemeente tot uitdrukken te laten komen in:

- bij de product- en marktanalyse inventariseert de gemeente welke werken, leveringen of diensten op het gebied van duurzaamheid op de markt worden aangeboden;
- de opdracht gevende budgethouder is verantwoordelijk voor het aan de orde stellen van duurzaamheidsaspecten in de specificatiefase van de (aanbestedings)procedure;
- in de aanbestedingsdocumenten en de te sluiten overeenkomst/opdrachtbevestiging worden de duurzaamheidsaspecten opgenomen. De criteria zijn per productgroep te raadplegen via <https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-mvi-duurzaam-inkopen>
- de gemeente kiest daar waar mogelijk of verplicht voor digitaal inkopen via E-procurement;
- de gemeente zal de aangeboden duurzame oplossingen monitoren. Op deze wijze kan de gemeente een duurzame oplossing inbedden in de eigen organisatie en werkwijze.

4.2.2 maatschappelijk verantwoorde inkoop

Maatschappelijk verantwoorde inkoop betekent dat er bij de inkoop van diensten en goederen (inclusief werken) in alle fasen van het inkoopproces rekening wordt gehouden met de sociale, ecologische en economische dimensies van duurzaamheid. En wel mede door:

- Om de welvaart voor huidige en toekomstige generaties te behouden is het nodig om het concurrentievermogen van onze economie te versterken en tegelijkertijd de belasting op mens en milieu en de afhankelijkheid van fossiele energie en schaarse grondstoffen te verminderen.
- Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn essentieel om deze omslag naar duurzame groei mogelijk te maken. Overheden, bedrijven, burgers en maatschappelijke organisaties nemen volop concrete initiatieven voor vergroening van economie en samenleving.
- Maatschappelijk verantwoord inkopen betekent dat bij de inkoop van producten, diensten en werken de effecten op people (mensen), planet (planeet/milieu) en profit/prosperity (winst/welvaart) worden meegenomen.

Voorname is eveneens omschreven en bepaald in het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2016-2020. Dit manifest wordt door de gemeente Valkenburg aan de Geul onderschreven.

De gemeente laat daarnaast arbeidsintegratie, arbeidsomstandigheden en Social Return on Investment (SROI) een belangrijke rol spelen in het inkoopproces. De gemeente heeft oog voor de sociaal zwakkeren in de samenleving. De gemeente stimuleert daarom, daar waar mogelijk en doelmatig, de participatie van arbeidsgehandicapten in het arbeidsproces. Social return is het stellen van sociale voorwaarden bij het inkopen en aanbesteden van de gemeente. Het doel is het creëren van kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Social return wordt waar mogelijk opgenomen in aanbestedingen, ook in geval van een werk, met een geraamde waarde boven de vigerende Europese drempelwaarde voor diensten.

De gemeente kan bijzondere uitvoeringsvoorwaarden als Social Return verbinden aan de uitvoering van de overheidsopdracht, mits deze voorwaarden verband houden met het voorwerp van de opdracht. Een Social Return eis moet worden gerealiseerd binnen de uit te voeren opdracht. Uitgangspunt is dat bij een opdracht voor een levering het stellen van SROI-voorwaarden in beginsel als niet proportioneel moet worden beschouwd vanwege de lage arbeidscomponent van een dergelijke opdracht. Werken, leveringen en diensten worden geweerd die onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden tot stand komen of zijn gekomen. Nadrukkelijk dienen hieronder te worden verstaan arbeidsomstandigheden als kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie van werknemers en niet betaling van een leefbaar loon.

Tot slot hecht de gemeente veel waarde aan het betrekken en stimuleren van de lokale economie. De gemeente doet dit door toepassing van het begrip Local Return on/of Investment (LROI, zie ook hoofdstuk 5.3.3). Daar waar mogelijk en gewenst, zal de gemeente bij aanbestedingen de lokale ondernemer en daarmee de lokale economie een belangrijke rol laten spelen.

4.2.3 innovatie

De gemeente moedigt, daar waar mogelijk en gewenst, innovatie- en onderzoekgericht inkopen en aanbesteden aan. Bij innovatiegericht inkopen wordt gezocht naar een innovatieve oplossing of laat de gemeente ruimte aan de ondernemer om een innovatieve oplossing aan te bieden. Hierbij kan het gaan om een volledig nieuw product of nieuwe innovatieve oplossing, maar ook om de verdere ontwikkeling van de eigenschappen van een bestaand product.

5. ECONOMISCHE UITGANGSPUNTEN

5.1 PRODUCT- EN MARKTANALYSE

Inkoop vindt plaats op basis van een voorafgaande product- en marktanalyse, tenzij dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht niet wordt gerechtvaardigd.

De gemeente Valkenburg aan de Geul acht het van belang om de markt te kennen door - indien mogelijk - een product en/of marktanalyse uit te voeren. Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het 'product' en de relevante markt(vorm). Een marktanalyse leidt tot het inzicht in de relevante markt(vorm), de ondernemers die daarop opereren en hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt). Een marktconsulatie met ondernemers kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse.

5.2 ONAFHANKELIJKHEID EN KEUZE VOOR ONDERNEMERSRELATIE

5.2.1 onafhankelijkheid

De Gemeente Valkenburg aan de Geul acht een te grote afhankelijkheid van ondernemers niet wenselijk. De gemeente Valkenburg aan de Geul streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van ondernemers (contractanten) zowel tijdens als na de contractperiode. De gemeente Valkenburg aan de Geul moet in beginsel vrij zijn in het maken van keuzes bij haar Inkoop (waaronder de keuze van ondernemer(s) en Contractant(en), maar ook vanwege de naleving van de (Europese) wet- en regelgeving.

5.2.2 ondernemersrelatie

Gedurende de contractperiode kan bij de contractant afhankelijkheid ontstaan van de gemeente Valkenburg aan de Geul door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, productontwikkelingen (innovatie) of het creëren van prikkels. De gemeente Valkenburg aan de Geul kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) en beschikbaarheid van alternatieve ondernemers.

5.3 LOKALE ECONOMIE EN MKB

5.3.1 lokale economie

De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft oog voor de lokale economie, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van ondernemers leidt.

In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse offerteaanvraag en/of een meervoudig onderhandse offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, kan rekening worden gehouden met de lokale economie en lokale ondernemers. Discriminatie moet daarbij worden voorkomen en de gemeente Valkenburg aan de Geul moet niet onnodig regionale, nationale, Europese of mondiale kansen laten liggen. '*Local sourcing*' kan bijdragen aan de doelmatigheid van de Inkoop. De prijs-kwaliteitverhouding mag echter niet geschaad worden. De uit te nodigen bedrijven moeten in staat worden geacht het werk op een goede wijze uit te voeren en de gevraagde producten en diensten moeten door het lokale bedrijf onverminderd kunnen worden geleverd.

5.3.2 midden- en kleinbedrijf

De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB). Uitgangspunt is dat alle ondernemers gelijke kansen moeten krijgen. De gemeente Valkenburg aan de Geul houdt echter bij haar inkoop de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Dit kan de gemeente Valkenburg aan de Geul doen door gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan van het aangaan van combinaties en onder aanneming, het verminderen van de lasten en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria.

5.3.3 local return of investment

Een afgeleide van SROI (hoofdstuk 4) wordt Local Return of Investment (LROI) genoemd. Dit is een uitgangspunt (bij de beoordeling van aanbestedingen/inschrijvingen) dat nog in ontwikkeling is, maar welke door de gemeente Valkenburg aan de Geul wordt omarmd. De achterliggende gedachte is, dat (een deel van) de investering van de gemeente Valkenburg aan de Geul terugvloeit in de lokale economie. LROI wordt ontwikkeld om lokaal ondernemerschap te kunnen inbedden in aanbestedingen, zonder dat dit tot enige strijdigheid met wet- en regelgeving leidt. Uitgangspunt blijft dat de aannemer met de beste inschrijving de opdracht uitvoert.

5.4 SAMENWERKINGSVERBANDEN

De gemeente Valkenburg aan de Geul hanteert als uitgangspunt dat zij oog heeft voor samenwerking bij inkoop. Dit geldt zowel voor samenwerkingen binnen de eigen organisatie als voor samenwerkingen met andere gemeenten of aanbestedende diensten. Deze samenwerkingsverbanden kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op inkoop samenwerking, milieuactiviteiten, werkvoorzieningsschappen, belastingen en sociale regelgeving. Doel van de samenwerking kan zijn het behalen van kwaliteitsvoordelen en/of prijsvoordeel en/of het vergroten van de expertise.

5.5 BEPALEN VAN DE INKOOPPROCEDURE

De categorie en de waarde van een opdracht zijn bepalend voor de inkoopvorm en de wijze van inkoop. Het onderhavige inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Valkenburg aan de Geul ziet op deze categorieën en de waardebepaling.

5.5.1 opdrachten

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid ziet op drie hoofdcategorieën (artikel 1.1 Aanbestedingswet 2012):

- Overheidsopdracht voor werken: een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel die is gesloten tussen een of meer aannemers en een of meer aanbestedende diensten en die betrekking heeft op een (samengevat) werk, zijnde het product van een geheel van bouwkundige of civieltechnische werken dat ertoe bestemd is als zodanig een economische of technische functie te vervullen.
- Overheidsopdracht voor levering: een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel die is gesloten tussen een of meer leveranciers en een of meer aanbestedende diensten die betrekking heeft op de aankoop, leasing, huur of huurkoop, met of zonder koopoptie, van producten en/of de levering van producten die slechts zijdelings betrekking heeft op werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren van die levering.
- Overheidsopdracht voor diensten: een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel die is gesloten tussen een of meer dienstverleners en een of meer aanbestedende diensten en die betrekking heeft op het verlenen van andere diensten dan die welke vallen onder overheidsopdrachten voor werken

5.5.2 waarde van de opdracht

De gemeente Valkenburg aan de Geul besteedt de haar ter beschikking staande publieke middelen op een efficiënte en effectieve wijze aan. Hierbij zoekt de gemeente Valkenburg aan de Geul zo veel mogelijk naar de beste prijs-kwaliteitverhouding. In het aanbestedingsrecht stond dit bekend als de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI). Met de inwerkingtreding van de Aanbestedingswet 2012 verwijst dit naar drie mogelijke gunningscriteria:

- laagste prijs of
- laagste kosten op basis van kosteneffectiviteit (levenscycluskosten) of
- beste prijs-kwaliteitverhouding.

Bij het bepalen van de waarde van de opdracht dient de volledige omvang van de behoefte als uitgangspunt te worden genomen. Voor een opdracht die een combinatie is van leveringen en/of diensten en/of werken wordt de waarde van alle onderdelen van de overeenkomst bij elkaar opgeteld. De te kiezen procedure wordt bepaald aan de hand van de categorie die de hoogste waarde vertegenwoordigt.

Indien een opdracht wordt uitgeschreven, waarbij verlenging van de te sluiten overeenkomst mogelijk is, wordt de waarde bepaald door deze verlengopties mee te rekenen.

Bij een onbekende duur wordt de waarde bepaald door het contractuele maandbedrag te vermenigvuldigen met 48 (maximale duur).

Ook kan er sprake zijn van een raamovereenkomst (terugkerende en vergelijkbare opdrachten). Van een raamovereenkomst is sprake als de gemeente Valkenburg aan de Geul gedurende een bepaalde periode (maximaal 4 jaar, tenzij deugdelijk gemotiveerd) bepaalde leveringen of diensten wil afnemen van of werken wil opdragen aan één inschrijver of meerdere inschrijvers. Bij een raamovereenkomst geldt in beginsel geen afnameplicht.

5.5.3 inkoopprocedure

Bij het bepalen van de inkoopprocedure hanteert de Gemeente de volgende methode:

De gemeente Valkenburg aan de Geul zal - met inachtneming van de Gids Proportionaliteit - bij de onderstaande bedragen de volgende procedures hanteren, tenzij blijkt dat de voorgestane procedure niet aansluit bij het type inkoop en/of het karakter van de markt waarin de ondernemers opereren. In dat laatste geval kan de gemeente Valkenburg aan de Geul ook kiezen voor een andere procedure, aangezien het voor bepaalde inkopen niet te kwantificeren is in een vast bedrag.

	Werken	Leveringen	Diensten
Enkelvoudig	Tot € 50.000	Tot € 25.000	Tot € 25.000
Meervoudig	€ 50.000 tot € 1.000.000	€ 25.000 tot Europees drempelbedrag	€ 25.000 tot Europees drempelbedrag
Nationaal	€ 1.000.000 tot Europees drempelbedrag	Gids Proportionaliteit	Gids Proportionaliteit
Europees	Vanaf Europees drempelbedrag	Vanaf Europees drempelbedrag	Vanaf Europees drempelbedrag

Enkelvoudig onderhandse offerteaanvraag

Voor inkopen in deze klasse gelden geen formele richtlijnen. De gemeente Valkenburg aan de Geul vraagt minimaal aan één ondernemer een (schriftelijke of per email) offerte. Hierbij zullen eerst de lokale mogelijkheden worden onderzocht. Deze procedure wordt toegepast bij (kleine) opdrachten waar het doorlopen van een aanbestedingsproces naar verhouding te veel kosten met zich meebrengt, terwijl de baten gering zullen zijn. De procedure is kort, de uitvoeringswijze kan vooraf worden besproken en de kosten van de procedure zijn laag.

Meervoudig onderhandse offerteaanvraag

De gemeente Valkenburg aan de Geul vraagt ten minste aan drie ondernemers en ten hoogste aan vijf ondernemers een offerte. Bij 3 offertes wordt minimaal 1 en bij 5 offerte worden minimaal 2 lokale ondernemer(s), voor zover bekend, mogelijk en gewenst, uitgenodigd voor het uitbrengen van een offerte.

Afwijking van bovenstaande is alleen mogelijk indien:

- er geen lokale ondernemer bekend is;
- er na gedegen marktverkenning niet bekend is dat er een lokale ondernemer bekend is;
- er geen lokale ondernemer aanwezig is, die voldoet aan de gestelde eisen.

Noodzakelijk hierbij is dat de eisen, voorwaarden en (gunning)criteria op zodanig wijze worden geformuleerd, zodat dit tot een beoordeling leidt, welke voldoet aan de eisen van het aanbestedingsrecht.

Nationaal aanbesteden

Onder de (Europese) drempelbedragen zal de gemeente Valkenburg aan de Geul nationaal aanbesteden. De gemeente Valkenburg aan de Geul zal voorafgaand aan de opdrachtverlening een aankondiging plaatsen, welke algemeen bekend wordt gemaakt via www.tenderned.nl. Andere, aanvullende mogelijkheden zijn de plaatsing op de eigen internetsite van de gemeente Valkenburg aan de Geul, plaatsing in een lokale/regionale krant, vakblad of enig ander geschikt medium. Eenieder kan hierop inschrijven. Noodzakelijk hierbij is dat de eisen, voorwaarden en (gunning)criteria op zodanig wijze worden geformuleerd, zodat dit tot een beoordeling leidt, welke voldoet aan de eisen van het aanbestedingsrecht.

Europees aanbesteden

Boven de (Europese) drempelbedragen is de gemeente Valkenburg aan de Geul in beginsel verplicht Europees aanbesteden. Dit is slechts anders indien dit in een bepaald geval niet nodig is op grond van de geldende wet- en regelgeving. De procedure verloopt volgens de daartoe opgestelde Europese Richtlijnen. De publicatie vindt digitaal plaats op www.tenderned.nl en alle Europese ondernemers mogen hierop inschrijven.

De Europese drempelbedragen, waarboven de Aanbestedingswet 2012 dient te worden toegepast, worden tweejaarlijks vastgesteld. Op het moment van op- en vaststellen van het onderhavige inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn de drempelbedragen:

- werken: • € 5.225.000, -
- leveringen: • € 209.000, -
- diensten: • € 209.000, -

Deze drempelbedragen zijn vastgelegd voor de jaren 2016 - 2017 en zullen/kunnen per 2018 wijzigen.

5.6 BESTUURLIJK AANBESTEDEN BIJ ZORG- EN WELZIJNSDIENSTEN

Bestuurlijk aanbesteden is een methodiek waarbij een gemeente langdurige, flexibele convenanten sluit met leveranciers van zorg- en welzijnsdiensten. Bij deze methodiek werd gebruik gemaakt van de ruimte die geboden werd binnen het 2B regime. Bestuurlijk aanbesteden gaat er van uit dat er sprake is van wederzijdse afhankelijkheid tussen de opdracht gevende overheid en (zorg-) aanbieders. Beide partijen hebben de ander nodig om de eigen doelstellingen te kunnen realiseren. De rechtmatigheid van de methodiek bestuurlijk aanbesteden wordt na het afschaffen van het 2B regime bediscussieerd.

Het inkoopproces bij bestuurlijk aanbesteden kent de fasen voorbereiden, onderhandelen en contracteren & uitvoeren. De overige elementen en activiteiten die onderdeel uit kunnen maken van bestuurlijk aanbesteden verschillen sterk per aanbestedende dienst en worden op deze pagina niet verder behandeld.

5.6.1 Voorbereiden

Tijdens de voorbereiding draagt de gemeente zorg voor een intentieverklaring, een conceptovereenkomst en mogelijke scenario's. Bij bestuurlijk aanbesteden is er geen sprake van een bestek. Er wordt tussen opdrachtgever en potentiële opdrachtnemers overlegd op basis van een basisdocument of conceptcontract waarin voorstellen met betrekking tot inhoud en criteria staan. De opdrachtgever stelt de kaders uiteindelijk vast, maar probeert gezamenlijk met betrokken partijen vorm te geven aan het proces en de inhoud. Kern van het bestuurlijk aanbesteden is dat er doorgaans gekozen wordt voor contracten met verschillende aanbieders om bepaalde zorgdiensten tegen een vaste vergoeding te verlenen. Vervolgens is het aan de eindafnemer (cliënt) op de keuze voor de opdrachtnemer te bepalen, waarmee het accent komt te liggen op selectie op basis van kwaliteitscriteria.

5.6.2 Onderhandelen

De kern van bestuurlijk aanbesteden ligt in onderhandelen over wensen en eisen van de opdrachtgever en de mogelijkheden die potentiële opdrachtnemers kunnen bieden. In de onderhandelingen draagt de gemeente zorg voor een voortdurend overleg- en onderhandelingsproces. Opdrachtgever en potentiële opdrachtnemers bespreken met elkaar gunningcriteria, prestaties, monitoring en prijsvorming. Deze stap gaat veelal verder dan een marktconsultatie waarbij niet zo inhoudelijk gesproken wordt.

5.6.3 Contracteren en uitvoeren

De contracten leggen niet alleen inhoudelijke afspraken vast. Naast de inhoudelijke contracten sluit de aanbestedende dienst een procesovereenkomst. Daarin stellen ze een formele overlegstructuur in waarbinnen aangesloten partijen voortdurend kunnen onderhandelen over die inhoudelijke afspraken. Ook nieuwe partijen kunnen toetreden tot de overeenkomst mits zij voldoen aan de geschiktheidseisen.

Alle partijen kunnen bovendien gedurende de uitvoering voortdurend wijzigingsvoorstellen doen voor de overeenkomst. De onderhandelingsfase gaat dus eigenlijk in de uitvoering gewoon door. Op deze wijze kan de overeenkomst snel worden aangepast aan wijzigende omstandigheden binnen het sociale domein.

Tot slot kent de overeenkomst vaak een lange looptijd van 5 tot 10 jaar met de mogelijkheid tot stilzwijgende verlenging. Met een langere looptijd krijgen gemeente en leveranciers van zorg- en welzijnsdiensten de mogelijkheid investeringen terug te verdienen en te leren van de gedane transacties. Langere overeenkomsten bieden zo continuïteit in de dienstverlening.

5.6.4 Status onder de gewijzigde Aanbestedingswet 2012

Met de gewijzigde Aanbestedingswet is het 2B regime komen te vervallen. Voor sociale en andere specifieke diensten is een nieuw vereenvoudigd regime in de wet opgenomen. Onder dit vereenvoudigd regime vallen diensten op het gebied als onderwijs en gezondheidszorg. Het vereenvoudigd regime verschilt van het 2B regime. Op dit moment is het onduidelijk of alle

elementen en activiteiten van de methodiek bestuurlijk aanbesteden, zonder aanpassingen, voldoen aan de gewijzigde Aanbestedingswet 2012.

Er gaan ook stemmen op die menen dat bij bestuurlijk aanbesteden ten onrechte over aanbesteden wordt gesproken. Het zou meer gaan om een vergunningstelsel, iedere ondernemer die voldoet aan de gestelde minimumeisen kan toetreden tot de procesovereenkomst en een overeenkomst met de betreffende aanbestedende dienst sluiten. Uiteindelijk bepaalt de cliënt welke ondernemer de zorgdiensten bij hem/haar uitvoeren.

5.7 RAMING EN FINANCIËLE BUDGET

Inkoop vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve vooraf- gaande schriftelijke raming van de opdracht. De raming is ook van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. De Gemeente wil immers niet het risico lopen dat zij verplichtingen aangaat die zij niet kan nakomen.

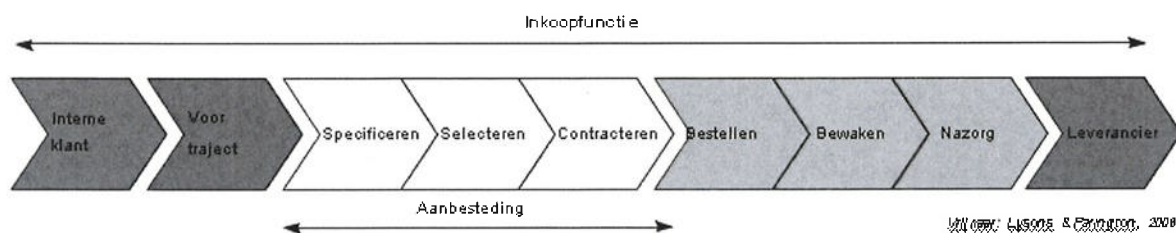
5.8 EERLIJKE MEDEDINGING EN COMMERCIËLE BELANGEN

De Gemeente bevordert eerlijke mededinging. De betrokken ondernemers moeten een eerlijke kans krijgen om de opdracht gegund te krijgen. Door in principe objectief, transparant en non-discriminerend te handelen, bevordert de Gemeente een eerlijke mededinging. Dit zal bijdragen aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). De Gemeente wenst geen ondernemers te betrekken in haar inkoopproces die de mededinging vervalsen.

6. ORGANISATORISCHE UITGANGSPUNTEN

6.1 INKOOPPROCES

Het inkoopproces bestaat uit verschillende fasen, startend vanaf het voortraject.

stap	fase inkoopproces	toelichting
1	Voortraject	<ul style="list-style-type: none"> • Bepalen van inkoopbehoefte • Bepalen van het aanbod (bijv. product- en marktanalyse) • Raming en bepalen van het financiële budget • Keuze Offerteaanvraag
2	Specificeren	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van eisen en wensen • Omschrijven van de opdracht • Opstellen Offerteaanvraag
3	Selecteren	<ul style="list-style-type: none"> • Eventuele voorselectie geïnteresseerde ondernemers • Bekendmaking opdracht via verzenden van de Offerteaanvraag, de website of Tendered • Offertes evalueren • Nader onderhandelen (indien mogelijk op grond van de geldende wet- en regelgeving) • Gunning aan winnende ondernemer
4	Contracteren	<ul style="list-style-type: none"> • Tekenen (raam) overeenkomst met (winnende) Contractant • Registreren getekende overeenkomst • Informeren afgewezen ondernemers
5	Bestellen	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van de opdracht • Eventueel met het doen van bestellingen
6	Bewaken	<ul style="list-style-type: none"> • Bewaken termijnen • Controleren nakoming afgesproken prestaties • Tijdige betaling facturen
7	Nazorg	<ul style="list-style-type: none"> • Beheren van de overeenkomst, bijvoorbeeld prijsindexeringen of looptijd • Evalueren overeenkomst met Contractant

6.2 INKOOP IN DE ORGANISATIE

Binnen de gemeente Valkenburg aan de Geul is sprake van een decentrale inkooporganisatie. Dit betekent dat ieder team verantwoordelijk is voor haar eigen inkooptrajecten, - beslissingen en -resultaten.

De (complexe) wet- en regelgeving aangaande inkoop en aanbesteding, maar ook de strengere controle op naleving maakt dat er behoefte is aan specifieke kennis op dit gebied.

De gemeente Valkenburg aan de Geul kent een beleidsmedewerker, welke tevens fungeert als adviseur van de gemeente, aangaande inkoop en aanbesteding, doch welke nadrukkelijk niet fungeert als inkoper. De adviseur wordt vanaf het begin betrokken bij een inkoopproces, indien het gaat om:

- meervoudig onderhandse, welke meer complex wordt geacht vanwege bijvoorbeeld politieke gevoeligheid, bijzondere markt of opdracht,
- nationale aanbestedingen,
- Europese aanbestedingen.

In overige gevallen zetten de teams de opdrachten zelf in de markt.

6.3 VERANTWOORDELIJKEN

Inkoop wordt concreet uitgevoerd door het ambtelijk apparaat. De portefeuillehouder inkoop is verantwoordelijk voor inkoop. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid.

De beleidsmedewerker gemeentelijke eigendommen & inkoop heeft de volgende concrete taken en verantwoordelijkheden (voor zover dit niet anders is bepaald in de mandaatregeling):

- Gevraagd en ongevraagd adviseren bij inkoop- en aanbestedingsprocedures;
- Opstellen en actualiseren van het inkoop- en aanbestedingsbeleid;
- Fungeren als vraagbaak voor aanbesteden en aanverwante regelgeving;
- Gevraagd en ongevraagd faciliteren en adviseren in contractbeheer en -management;
- Opstellen standaarddocumenten.

6.4 CONTRACTBEHEER EN -MANAGEMENT

Met goed contractbeheer en -management stuurt de gemeente Valkenburg aan de Geul op een correcte naleving van rechten en verplichtingen uit overeenkomsten door alle betrokken partijen. Dit draagt nadrukkelijk bij aan een betere controle en betere risicobeheersing op organisatorisch, financieel en juridisch gebied.

6.4.1 contractbeheer

Onder contractbeheer wordt verstaan het (administratieve) proces van het beheren van contracten en overeenkomsten binnen de gemeente Valkenburg aan de Geul, zodat de juiste informatie, op het juiste tijdstip, op de juiste plaats beschikbaar is. Door het vastleggen, actueel houden en toegankelijk maken van gegevens van contracten kan (management)informatie worden gegenereerd, welke van belang wordt geacht. Nadrukkelijk wordt hierbij gerefereerd aan de informatie voor beheer, opzegging, verlenging en nieuwe aanbestedingsprocedures. Tot slot is contractbeheer van belang bij controle en verantwoording.

6.4.2 contractmanagement

Onder contractmanagement wordt verstaan het bewaken of alle partijen betrokken bij een overeenkomst voldoen aan hun verplichtingen, zodat wordt voldaan aan de operationele doelstellingen van het contract en de doelstellingen van de gemeente Valkenburg aan de Geul. Contractmanagement maakt het mogelijk om te controleren en te sturen op gemaakte contractuele afspraken, teneinde volledige benutting van contracten te realiseren en managementrapportages te genereren.

6.4.3 doel

Met de professionalisering van het contractbeheer en contractmanagement wordt bereikt dat de gemeente Valkenburg aan de Geul:

- zorg draagt voor kwalitatief goede en volledige contracten, onder de juiste voorwaarden;
- inzicht heeft in alle lopende contracten (gemeente breed);
- inzicht heeft in de acties die moeten worden genomen en afspraken die zijn gemaakt in contracten en hoe hierin geacteerd moet worden;
- inzicht heeft de financiële verplichtingen en budgetbewaking;
- prestaties en resultaten van de ondernemers kan monitoren en hierop kan sturen;
- kan vaststellen of met aangegane contracten en overeenkomsten wordt voldaan aan de inkoopbehoefte van de gemeente.